

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО”

Приета от ФС (протокол №/ дата): №9/ 23.04.2020 г.

Приета от КС (протокол №/ дата): №6/ 25.02.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „СТАНДАРТИЗАЦИЯ”;

ЗА СПЕЦ: „Предприемачество и инвестиционен мениджмънт“;

ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.....
(доц. д-р Иван Желев)

2.....
(гл. ас. д-р Ваня Антонова)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление на строителството“ (доц. д-р Божидар Чапаров)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Стандартизация“ е предназначена за студентите от специалност „Предприемачество и инвестиционен мениджмънт“ в ОКС „бакалавър“ и има за цел да формира основни знания и умения, свързани с международната, регионалната, националната и фирмена стандартизация, за функциите, принципите, формите и методите на стандартизацията, за основните категории и видове стандарти, техният статут и приложение при предприемачеството и инвестиционния мениджмънт.

Ролята на дисциплината е усвояването от студентите на знания и умения в областта на стандартизацията и по-конкретно при предприемачеството и инвестиционния мениджмънт.

Очакваните резултати от обучението са: а) студентите да придобият знания и разбиране за основни теоретични понятия, да установяват необходимите стандартизационни документи да прилагат основните методи на стандартизацията за създаване на предприемачески инициативи; б) да могат да прилагат знанията и умения за вземане на решения, за съставяне на фирмени стандартизационни документи за управление на предприемаческата дейност; в) да придобият способности за непрекъснато разширяване на знанията и формиране на нови умения в областта на стандартизацията.

Съдържанието обхваща същността на инвестициите, инвестиционния процес за създаване на реални активи, управлението на инвестиционните проекти, основните функции на управление и организационните особености на отделните етапи на инвестиционния процес.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ТЕМА 1. СЪЩНОСТ НА СТАНДАРТИЗАЦИЯТА		3	3	
1.1	Обща характеристика на стандартизацията			
1.2	Нормативни документи по стандартизация			
1.3	Развитие на стандартизацията			
1.4	Цели, функции, принципи и задачи на стандартизацията			
ТЕМА 2. МЕЖДУНАРОДНИ И РЕГИОНАЛНИ СТАНДАРТИ И ОРГАНИЗАЦИИ		3	3	
2.1	Международни стандарти и международна организация по стандартизация (ISO)			
2.2	Европейски стандарти и европейска организация по стандартизация (CEN)			
ТЕМА 3. НАЦИОНАЛНА СТАНДАРТИЗАЦИЯ		3	3	
3.1	Органи по стандартизация в България			
3.2	Технически комитети			
3.3	Фирмена стандартизация			
ТЕМА 4. ИЗРАБОТВАНЕ И ОФОРМЯНЕ НА СТАНДАРТТЕ		3	3	
4.1	Ред за изработване и утвърждаване на Българските държавни стандарти (БДС)			
4.2	Въвеждане на европейските и международни стандарти в БДС			
4.3	Категории и видове стандарти			
ТЕМА 5. ФОРМИ НА СТАНДАРТИЗАЦИЯ		3	3	

5.1	Комплексна стандартизация, обект, елементи на системата за комплексна стандартизация			
5.2	Същност и характерни признаци на изпреварваща и перспективна стандартизация			
ТЕМА 6. МЕТОДИЧЕСКИ ОСНОВИ НА СТАНДАРТИЗАЦИЯТА		3	3	
6.1	Система и редици от предпочитани числа			
6.2	Същност на параметричен ред			
6.3	Основни методи на стандартизация, унификация, типизация и симплификация			
ТЕМА 7. СТАНДАРТИЗАЦИЯ НА КАЧЕСТВОТО НА ПРОДУКТИТЕ		3	3	
7.1	Стандартизация на показатели за технологичност			
7.2	Стандартизация на показателите за естетичност			
7.3	Стандартизация на показателите за ергономичност			
7.4	Стандартизация на показателите за надежност			
ТЕМА 8. ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТАНДАРТТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА		3	3	
8.1	Същност на стандартите на предприятията			
8.2	Обекти на стандартите на предприятията			
8.3	Изисквания към фирмените стандарти			
8.4	Разработка и утвърждаване на стандартите на предприятията			
ТЕМА 9. МЕТРОЛОГИЯ		3	3	
9.1	Основни понятия в областта на метрологията			
9.2	Основи на техническите измервания			
9.3	Държавен метрологичен контрол и надзор			
ТЕМА 10. СЕРТИФИКАЦИЯ		3	3	
10.1	Основни понятия в областта на оценката за съответствие и сертификацията			
10.2	Развитие на сертификацията			
10.3	Сертификацията като процедура за оценка на съответствие			
ОБЩО		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси	2	10
1.2.	Контролни работи	2	20
1.3.	Курсова работа (по предварително избрана тема)	1	20
	Общо за семестриален контрол:	5	50
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
	Общо за сесиен контрол:	1	40
	Общо за всички форми на контрол:	6	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Сирашки, Хр. и др. Стандартизация, сертификация и метрология. Свищов: АИ Ценов, 2012.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Димов, Ю. В. Метрология, стандартизация и сертификация. Москва: Питер, 2006.
2. Закон за защита на потребителите. ДВ, № 99, 2005 г., с всички изм. и доп.
3. Закон за националната стандартизация. ДВ, № 88, 2005 г., с всички изм. и доп.
4. Лифиц, И.М. Стандартизация, метрология и сертификация. Москва: Юрайт, 2005.
5. Сергеев, А. Г., Латышев, М. В., Терегеря, В. В. Метрология. Стандартизация. Сертификация. Москва: Логос, 2005.
6. Schneiderman, Ron. Modern Standardization: Case Studies at the Crossroads of Technology, Economics, and Politics. The Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc., Piscataway, 2015.
7. www.club9000.org - сайт на Сдружение "Клуб 9000"
8. <https://www.bds-bg.org/> - сайт на Български институт по стандартизация
9. <https://www.iso.org/> - сайт на Международната организация по стандартизация
10. <https://www.cen.eu/> - сайт на Европейската организация по стандартизация
11. <https://www.damtn.government.bg/> - сайт на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.
12. <https://www.bim.government.bg/> - сайт на Български институт по метрология

Февруари 2020 г.